

Kylien kehittämisen onnistumisia

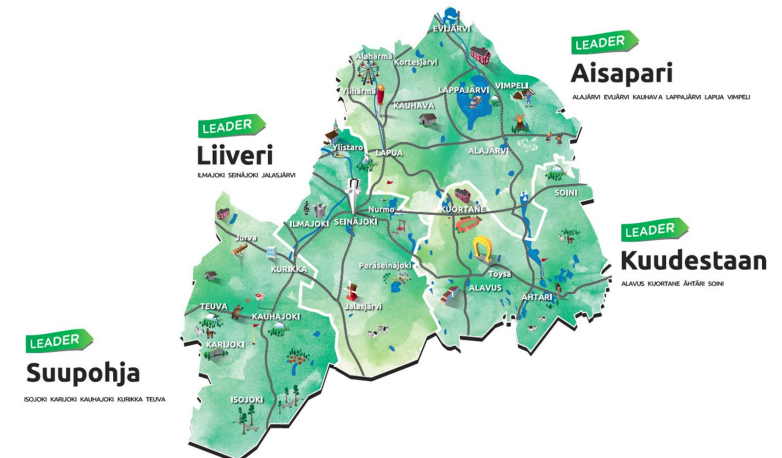
10.9.2020 Kurikka

Tuija Takamäki, kehittämissuunnittelija,
Leader Suupohja

Kylien kehittäminen Etelä-Pohjanmaalla

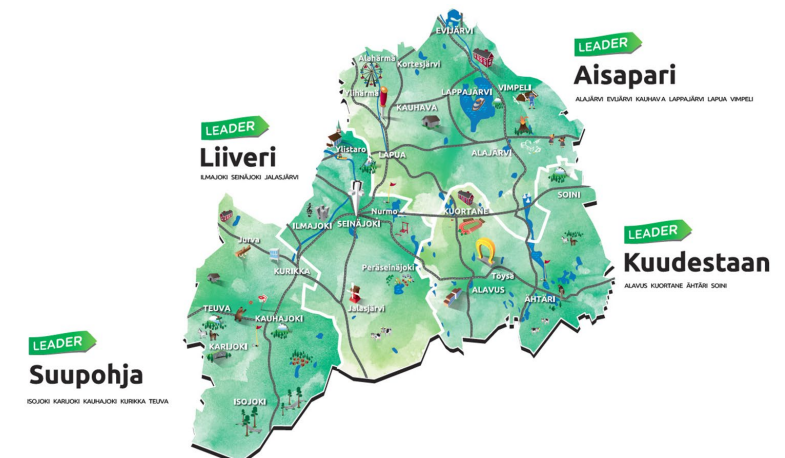
- Kylätoiminnan taustalla on vahva perinne. Ikivanha asukkaiden yhteistoiminta kasvoi 1700-luvulta alkaen oltermannin johtamaksi kylähallinnoksi, jonka tilalle kasvoi valtakunnallisten järjestöjen Suomi ja sen mukana kansalaisyhteiskunta. Kylätoiminta vahvistui 1900-luvun lopun vuosikymmeninä. Edistyneintä se oli Länsi-Suomessa alueilla, joilla tänäänkin kylätoiminta on vilkkainta.
- Etelä-Pohjanmaan maaseutuelinkeinopiiri pohjusti kylien yhteenliittymän syntyä, kun sen piti ratkaista, miten Euroopan unionin periaatteisiin kuuluva paikallinen kehittäminen käynnistetään. Eteläpohjalaiset kylät ry perustettiin maakunnalliseksi yhteistyöelimeksi 9.12.1995.
- Kylien yhteenliittymän ja myötämielisten virkamiesten myötävaikutuksella maakunta pääsi käyttämään hyväksi maaseudun kehittämiseen ohjattuja varoja. Maakunnallisen kyläohjelman myötä käytettiin kylien investointeihin ensimmäisellä EU-kaudella 49,6 miljoonaa markkaa ja kehittämishankkeisiin 13 miljoonaa markkaa. Maakunta oppi hyödyntämään EU-rahoitusta.

Kylien kehittäminen Etelä-Pohjanmaalla

- Ohjelmakaudesta 2007–2013 lähtien Leader-ryhmät saivat päävastuun maaseudun kehittämisen käytännön toteutuksesta. Nimet Aisapari, Kuudesta, Liiveri ja Suupohjan Kehittämisyhdistys tulivat tutuksi maakunnan kyläaktiiveille. Leader-ryhmät tukevat kyliä ja samalla laajemmin alueen yhteisöjen ja yritysten kehittämistä.
- Viime ohjelmakaudella kyliä kehitettiin neljällä eri alueiden välisellä hankkeella (**Hymy, Kyläkööri, Hinku ja Kyläköörissä on itua**), joissa olivat myös Pirityiset Keski-Pohjanmaalta ja Yhyres Pohjanmaalta mukana. Nämä hankkeet toivat Leader-ryhmiin tärkeää tietoa kylien kehittämistarpeista.

Kylille

Kyläkööri 2008 - 2012

- Kyläkööri-hanke oli kolmen Leader-toimintaryhmän: YHYRES, Liiveri ry:n ja Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n yhteinen kylien kehittämishanke vuosille 2008-2012.
- Tuettiin kylätoimijoita kylätoiminnassa, sen organisoimisessa, sisällön kehittämisessä ja kylien vahvuuksien panostamisessa. Luotiin yhteishenkeä ja -toimintaa kyläläisten välille.
- Panostettiin laadukkaisiin kyläsuunnitelmiin ja hanketoiminta kylissä käynnistyi.
- Innostettiin kyliä paikallisten palveluiden kehittämiseen (sopimuksellisuus-toimintatapa).
- Parannettiin kylien imagoa nostamalla kylät ja kylätoiminta esille tiedotusvälineissä.

Kyläköörissä on itua 2012 - 2015

- Tapahtumilla, VIRE-rahalla ja viestinnällä saatu aktivoitua nuoria mukaan
- Nuorisovaltuuston edustajat mukaan hankejaostoon
- Viestintä onnistui somen avulla
- Kylätoiminta aktivoitui ja kylissä järjestettiin paljon erilaisia tapahtumia
- Uusia toimijoita saatiin mukaan mm. aktivoinnin, hankkeiden, koordinoitihankkeiden ja VIRE-rahaman avulla
- Kyliä saatiin kehitettyä ja kyliin saatiin uutta toimintaa investointi- ja kehittämishankkeiden avulla
- Kylien esite ja Kyläköörilehti ja niiden tekeminen yhdessä kylien ja yhdistysten kanssa aktivoi toimijoita
- PARAS KYLÄ -kilpailun myötä kylät huomanneet omat vahvuutensa
- Tapahtumat, hankkeet, koulutukset, opintomatkat jne. toivat toimijoita yhteen, verkostoituminen ja vertaistuki tärkeää ja innostavaa

Seikkaile Suupohjassa!

-löytöretkiä lähelle

Kurikka + Jurva

- 1 Isoomäen kota ja laavu
- 2 Sarvijoen kylä: Uima-allas
- 3 Pintapirtti -laavu
- 4 Pässilänmaja: Luontopolku, grillikota ja uima-allas
- 5 Myötämäenkalio: Luontopolku, kota ja näkötorni
- 6 Närviöen virkistysalue: Kahvila
- 7 Sällin kierros: Uimaranta, luontopolku, grillikota, kahvila
- 8 Niinistöjärvi: Luontopolku, grillikota ja lintutorni
- 9 Pahkavuori: Näkötorni, kota ja luontopolku
- 10 Iso Karhuvuori: Luontopolku
- 11 Tripuksen silta: Uimapaikka
- 12 Nuijapolku: Latvaharjun aloituspiste
- 13 Jyllinkoski: Sähkölaitosmuseo, pato, luontopolku
- 14 Pitkämä: Uimaranta
- 15 Luovan näkötorni: Laavu

Teuva

- 16 Aittakallio: Laavu ja luontopolku
- 17 Viitatin uimapaikka
- 18 Viitatin jättiläiskukset
- 19 Virsirunonilja Simo Korpelan synnyinkoti
- 20 Rinnemajan ulkoilualue: Grillikatos, pururata
- 21 Kauppinen riippuansassilta
- 22 Kärjäjäkivet
- 23 Pappilankangas: Laavu, kota, pururata, leikkipaikka
- 24 Parra: Laavu, pururata, kivipelto
- 25 Kesä-Parra: Uimaranta, frisbeegolf
- 26 Suksenjärvi: Luontopolku, laavu, lintutorni

Kauhajoki

- 27 Laitasaari: Grillikota, pururata, leikkipaikka
- 28 Aronkylä: Virkistysalue
- 29 Sotka: Pururata
- 30 Kitutöyrän talli: Kotieläinpiha tilauksesta
- 31 Kettukiven laavu
- 32 Kaarlelanpuisto: Laavu, grillikota, luontopolku
- 33 Karhukankaan laavu
- 34 Hiukkajärvi: Uimaranta
- 35 Kaivojärvi: Suojärvi luonnonsuojelualueella
- 36 Tuluskankaan laavu

- 37 Hyypän maja: Pururata, laavu
- 38 Jo-Pa-Ki -kota
- 39 Ikkelijärvi: Uimapaikka
- 40 Ylimysjärvi: Lintutorni
- 41 Alpon savanni: Ite taidetta
- 42 Salakarin uimaranta
- 43 Kammi-kylä: Koko perheen ihmeellinen retkipaikka
- 44 Nummijärvi: Uimaranta ja camping
- 45 Venhon luola
- 46 Katikan kanjoni
- 47 Lapinkaivo- ja Lapinharju -lahde: jääkauden jättämiä kivenlohkareita
- 48 Särkikosken mylly
- 49 Kauhanevan pohjankankaan kansallispuisto
- 50 Kauhajärven virkistysalue
- 51 Hukanluoma: Kaunis luomanvarsi
- 52 Paholuoman laavu
- 53 Muurahaisen luontomatkailukeskus: Lähtöpaikka luontopolulle

Karjajoki

- 54 Myrkyn koppelometsä
- 55 Myrkyn vapaa-aikakeskus: Uima-allas, frisbee-golf, tennis, pururata, kahvila
- 56 Korpipesän laavu
- 57 Iso-Kakkorin kota
- 58 Peurajärvi: Uimaranta
- 59 Susiluola
- 60 Ohriluoman silta: Riippusilta ja kota

Isojoki

- 61 Vanhakylä: Laavu
- 62 Lähteenkylä: Laavu
- 63 Kollinkoski: Laavu
- 64 Möykkykylän-Heikkilänjoen laavu
- 65 Kangasjärvi: Uimaranta, pururata, camping
- 66 Lauhanvuori: Näkötorni
- 67 Spitaalijärvi: Luontopolku, keittokatos, nuotiopaikka
- 68 Kivijata
- 69 Somerokallio: Kivijata
- 70 Vesijärven NS: Uimapaikka
- 71 Sarvijärvi: Uimapaikka, rantasauna
- 72 Mustasaarenkeidas: Luontopolku, lintutorni
- 73 Kodesjärvi: Uimaranta

- laavut, kodat, piknik -paikat
 näkötornit
 uimarannat
 luontopolut
 näkemisen arvoista

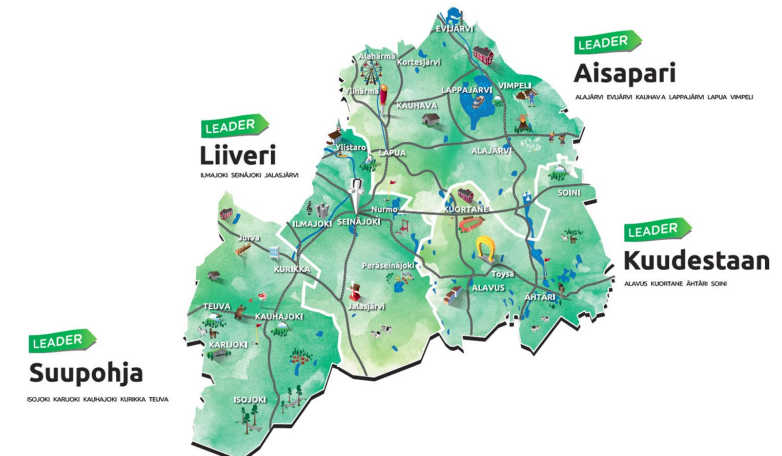
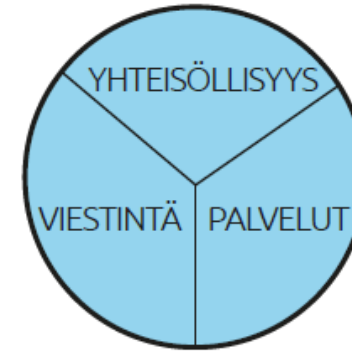

Kylille I

2015 - 2017

- Seuraava hanke oli koko Etelä-Pohjanmaan kattava ja sai nimekseen **Kylille**. Ensimmäistä Kylille-hanketta hallinnoi Leader Liiveri.
- Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet jaoteltiin kolmeen osa-alueeseen: **yhteisöllisyys, palvelut ja viestintä**.
- Hankkeessa vahvistettiin paikallisyhteisöjen suunnitelmallisuutta ja kylien identiteettiä -> 267 kylää ja 177 kyläsuunnitelmaa/kylätyökirjaa, 5287 kyläläistä!
- Palveluihin haettiin uusia ratkaisumalleja ja markkinoitiin kylien palvelutarjontaa ja kokoontumistiloja. -> Kiertävä kahvila joka kuukausi eri kylillä
- Kehitettiin kylätestejä kylien vahvuuksien esiintuomiseksi. "Testaa millainen kyläläinen sinä olet"

Kylille

Leader Liiveri

- Ilmajoki
- Jalasjärvi
- Seinäjoki

Leader Aisapari

- Alajärvi
- Evijärvi
- Kauhava
- Lappajärvi
- Lapua
- Vimpeli

Leader Suupohja

- Isojoki
- Karijoki
- Kauhajoki
- Kurikka
- Teuva

Leader Kuudesta

- Alavus
- Kuortane
- Soini
- Ähtäri

Palveluksessasi:

Irma Kortesus
Leader Liiveri

irma.kortesus@liiveri.net
p. 050 551 0797
Könnintie 27
60800 Ilmajoki
www.liiveri.net

Jaana Sippola
Leader Kuudesta

jaana.sippola@kuudesta.net
p. 040 571 0184
Taitotie 1
63300 Alavus
www.kuudesta.net

Päivi Kultalahti
Leader Aisapari

paivi.kultalahti@aisapari.net
p. 0400 239 359
Loppusuora 9
62200 Kauhava
www.aisapari.net

Tuija Takamäki
Leader Suupohja

tuija.takamaki@leadersuupohja.fi
p. 040 7055 801
Teknologiapuisto 1
61800 Kauhajoki
www.leadersuupohja.fi

TULE MUKAAN

- toimimaan
- osallistumaan
- vaikuttamaan

*Aina oppii uutta,
kun lähtee kylille.*

Kylille

LEADER

LEADER

LEADER

LEADER

Aisapari Liiveri Kuudesta Suupohja

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kylille-hanke kannustaa kyliä kehittymään

Jokaisella kylällä ja paikallisyhteisöllä on oma identiteettinsä ja omat kehittämis-tarpeensa. Kylillä tehdään valtava määrä vapaaehtoistyötä, joka luo hyvinvointia ympäristöönsä. Kylätoiminta vahvistaa yhteishenkeä ja juurruttaa asukkaita kotiseutuunsa.

Kylille-hanke tukee kyliä ja niiden yhdistyksiä kehittämistoimissa. Yhteisenä tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja aktiivista toimintaa sekä parantaa kylien viihtyisyyttä, arjen turvallisuutta ja alueen vetovoimaisuutta.

Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien käynnistämän Kylille-hankkeen avulla etsitään keinoja **yhteisöllisyyden** ja **kansalaisvaikuttamisen** lisäämiseen, **palvelujen saatavuuden** turvaamiseen sekä **kylien viestinnän** kehittämiseen.

Ota yhteyttä, kun tarvitset...

- apua kyläsuunnitteluun
- neuvontaa hankkeen suunnittelussa ja rahoituksessa
- vinkkejä nuorten saamiseksi mukaan toimintaan
- aktivointia kansainvälistymiseen
- apua kylätapahtuman suunnitteluun
- neuvoja tai apua markkinointiin ja tiedotukseen
- vinkkejä kylätalon käytön monipuolistamiseksi
- apua palvelupäivän järjestämiseen
- apua kyläturvallisuusillan toteuttamiseen
- innostusta yhdessä tekemiseen

Kylillä

2015 - 2017

KIERTÄVÄ KAHVILA

- tietoa, taitoa ja yhdessäolo

Tervetuloa 28.3.2017 Kiertävään kahvilaan Teuvan Pappilankankaalle.

Pannu on kuumana klo 18 - 20 Pappilankankaan Hiihtomajalla, osoitteessa Hiihtomajantie 213.

Ohjelmassa on mm. mukavaa yhdessäoloa, elävää musiikkia, mm. Majan laulajat, Kanteleryhmä Helk, Nuorisoseuran taidenäyttely, arvontaa, teuvalaisten maahanmuuttajien kuvaesitys, Teuvan Suomi-Puolue yhdistys esittäytyy sekä tietoiskuja järjestävien hankkeiden palveluista ja toiminnasta Suupohjassa.

Maksuttomassa tapahtumassa on tarjolla kahvia, pullaa ja kansainvälisiä herkkuja.

Tapahtuman järjestävät Kulttuurikylypy-, Digitaalinen maaseutu-, Kylille-, Kotiseutu kotoisaksi- ja Kulttuuribuumi-hankkeet.

LEADER

Suupohja

SEK20
EUROOPAN MAASEUDUN
KEHITTÄMISEN EUSUUNNITTELO

Meidän kylä on
TURVALLINEN
VIREÄ
OSAAVA
HUOLEHTIVA
PERINTEIKÄS
OMAVARAINEN
AHKERA
YHTEISÖLLINEN

Vinkkejä ja intoa
YHTEISEEN
TEKEMISEEN

Kylätesti

Kylän nimi: _____

Testin tarkoituksena on pohtia kevyellä otteella kylän perusominaisuuksia. Testin jälkeen voidaan suunnitella toimenpiteitä kylän kehittämiseksi vaikkapa kylätyökirjan avulla. Ympyröi jokaisesta kohdasta yksi tai useampia omaan kylääsi parhaiten soveltuvaa vaihtoehtoa.

Väestö

- a) Kyläläisistä yli puolet on työikäisiä.
- b) Yli puolessa kylän talouksista on lapsia tai väkiluku kasvaa muuton seurauksena.
- c) Kylän väestö tuplaantuu kesällä (mökkiläiset ym.).
- d) Kylän asukkaista yli puolet on eläkeläisiä.

Vapaa-aika

- a) Kylässä toimii useampia kansalaisopiston tai kylän omien yhdistysten tms. järjestämiä säännöllisiä harrasteryhmiä.
- b) Kylässä on urheilukenttä, kuntosali tai kuntoiluvälineitä yhteistä käyttöä varten.
- c) Kylässä on lapsille leikkikenttä.
- d) Kylässä on patikkapolkuja tai vaellusreittejä.

Yhteisöllisyys

- a) Kyläyhdistys huolehtii jostakin palvelutoiminnasta tai säännöllistä kylätoimintaa viikoittain.
- b) Kylässä on koko perheen tapahtuma kuukausittain.
- c) Kyläläisille järjestetään yhteisiä retkiä ja tempauksia.
- d) Kylässä panostetaan yhdessä ympäristönhoitoon.

Viestintä

- a) Kylällä on oma lehti (sähköinen tai paperitiedote).
- b) Kylällä on kotisivu, jota päivitetään säännöllisesti.
- c) Kylällä on useita some-kanavia (fb, instagram, twitter ym.).
- d) Kylällä on ilmoitustaulu ja/tai yksi facebook-sivu.

Vetovoima

- a) Kylällä on paikalliseen identiteettiin ja perinteeseen perustuvia nähtävyyksiä.
- b) Kylässä on majoitus- ja ravitsemuspalveluja.
- c) Kylässä on vetovoimaisia tapahtumia, jotka vetävät yleisöä.
- d) Kylässä on vetovoimaisia luontokohteita.

Markkinointi

- a) Kylällä on kaavoitettuja tontteja ja aktiivista tonttimarkkinointia.
- b) Kylällä on voimassa oleva kyläsuunnitelma.
- c) Kylällä on yleisesite ja/tai tapahtumamarkkinointia.
- d) Kylä mainostaa sähköisesti palvelujaan ja nähtävyyksiään.

Sisällysluettelo

Kyläsuunnitelma on tahdonilmaisu	1	nta.
ja työkalupakki	2	tai
Mitä ja miksi	3	vesi- ja
Faktat pöytään	4	
Megatrendit ja strategiat	5	
Nelikenttää kehiin	6	ylässä käy väkeä
Haaveillaan	7	
Tavoitteet ja päämäärät	8	a ja palveluja.
Toimenpiteet	9	i kylän ulkopuolella.
Rahoitus	10	a maataloutta tai
Kyläkyselyt	11	
Työkirja	15	
Tieto liikkeelle	16	
Taito, tahto ja sitoutuminen	17	
Hyöty ja hauskuus	18	veluja.
Yhteistyö	19	elta.
Julkistus ja seuranta	20	hakevat palvelut
Turvallisuutta ja hyvinvointia	21	
Esimerkkejä kylillä toteutetuista	24	
hankkeista		ai perhekoti
Hankkeen kulku		erhepäivähoitajia –

LEADER

Ihmisten kokoisille ideoille!

Tämä opas on tuotettu Aisapari ry:n HINKU-hankkeessa. Lähteenä on käytetty Suomen Kylätoiminta ry:n, 4H:n, Maaseudun Sivistysliiton sekä muiden hankkeiden ja toimijoiden julkaisemia kyläsuunnitteluohjeita.

LEADER

Aisapari

European maaseudun
kehittämisen maatalousrahoitus:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kylille

Suupohja

Kylille I

2015 - 2017

Kylille – Millainen kyläläinen olet?

Meissä jokaisessa asuu kyläläinen. Tällä pelillä voit selvittää, minkä sortin kyläläinen itse olet.

Tee testi ja löydä oma tyyppisi. Testi sopii kaikille asuinpaikasta, iästä ja sukupuolesta riippumatta!

kylille.net

Meissä jokaisessa asuu kyläläinen

Arvostan luontoa ja luonnonläheisiä asioita. Patikoin pitkin metsiä, ratsastan tai kalastan. Rakastan lähiruokaa, marjastan ja sienestän. Viihdyn myös talikon varressa tai traktorin ratissa.

☐ ERÄJONTTU

Arvostan hyviä tietoliikenne-yhteyksiä ja etätyö-mahdollisuuksia. Niin työni kuin harrastuksenikin edellyttävät kunnon verkkoa. Seuraan aikaani sähköisistä tiedotusvälineistä.

☐ ETÄERKKI

Arvostan itseni näköistä elämää ja kotiani, jonka olen tehnyt viihtyisäksi. Mottoni on "oma tupa, oma lupa". Viihdyn hyvin itsekseni tai perheen kesken.

☐ KOTOKAIJA

Arvostan turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Mottoni on "koko kylä kasvattaa". Haluan vaikuttaa omiin elinoloihini ja osallistun mielelläni kylän talkoisiin.

☐ AKTIIVIATTE

TESTAA MILLAINEN KYLÄLÄINEN SINÄ OLET: www.kylille.net

Kylillä asuu onnellisia ihmisiä

”Aina oppii uutta, kun
lähtee kylille.

Leader-ryhmät tukevat kyliä, yhdistyksiä,
yrittäjiä ja yhteisöjä kehittämistoiminnassa.

hyvinvointi
yhteisöllisyys
tulevaisuus
turvallisuus
talkoot
digitaalisuus
sosiaalinen pääoma
harrastukset
yhdistykset
tapahtumat
yrittäminen
toiminta
kyläsuunnittelu
yrittäjyys
lähivakuus
neuvonta
ympäristö
lähipalvelut
kotiseutu
vapaa-aika
asuminen
kansainvälistyminen
verkostot
rahoitus

Tule mukaan toimimaan,
osallistumaan ja vaikuttamaan!

www.aisapari.net www.kuudesta.net
www.liiveri.net www.leadersuupohja.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousraha-
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kymmenen hyvää syytä tulla kylille

Asu maalla, niin et ahdistu

Maaseudulla on tilaa, tonttimaata ja monimuotoista asumista mökistä kartanoon. Väljyys on etuoikeus. Löydä oma tilasi!

Maalla et jää yksin

Turvallinen yhteisö pitää huolta jäsenistään. Naapuriapu elää eikä kenenkään tarvitse pelätä. Eletään yhdessä!

Lakeuksilla voi lasketellakin

Meillä on monipuolista harrastustoimintaa lätkästä lauluun. Harrastuksiin pääsee halvalla ja jonottamatta.

Tee työtä ja pysy verkossa

Kuituverkko takaa nopeat etäyhteydet, ja puolen tunnin työmatka vie kauas ilman ruuhkia.

Leipäänny ja koe verkot

Maalla ei tarvitse tyytyä hyllytavaraan. Lähiruokaa saa kaupasta tai vaikka itse kasvattamalla, keräämällä ja kalastamalla.

Yritetäänkö yhdessä?

Etelä-Pohjanmaa on yrittäjämaakunta. Jos jotain ei ole, se tehdään itse.

Maalla on valinnan vapaus

Maalla on tilaa ja vapautta toteuttaa itseään. Valitse uusi elämäntapa, valitse itsesi näköinen elämä.

Meillä tehdään eikä meinata

Täällä elää talkoohenki, ja sosiaalista pääomaa on vaikka muille jakaa. Haluatko olla yksi tekijöistä?

Maalla on helppo hengittää

Puhdas luonto on lähellä: joet, järvet, peltoaukeat – täällä ei silmä pökkää. Yhdistä moderni elämä rauhaan ja hiljaisuuteen. Luonto kiittää kun asut maalla!

Maalla ei ole tylsää

Kulttuurin, urheilun ja virkistykseen nälkään on meillä monimuotoinen tapahtumatarjonta ja mahdollisuudet. Maalla on kaikki, mitä aktiivinen elämä kaipaa.

Kylille II

2018 - 2020

Kansalaistaidot muuttuvassa maakunnassa –
kumppanuus / Leader Kuudesta

Digitaalisuus palveluiden ja viestinnän välineenä /
Leader Suupohja

Turvallisuus ja varautuminen / Leader Liiveri

Luonnon ja kulttuurin parhaat palat / Leader
Aisapari

Kylille

”Aina oppii uutta, kun lähtee kylille!

**Ota
yhteyttä
meihin!**

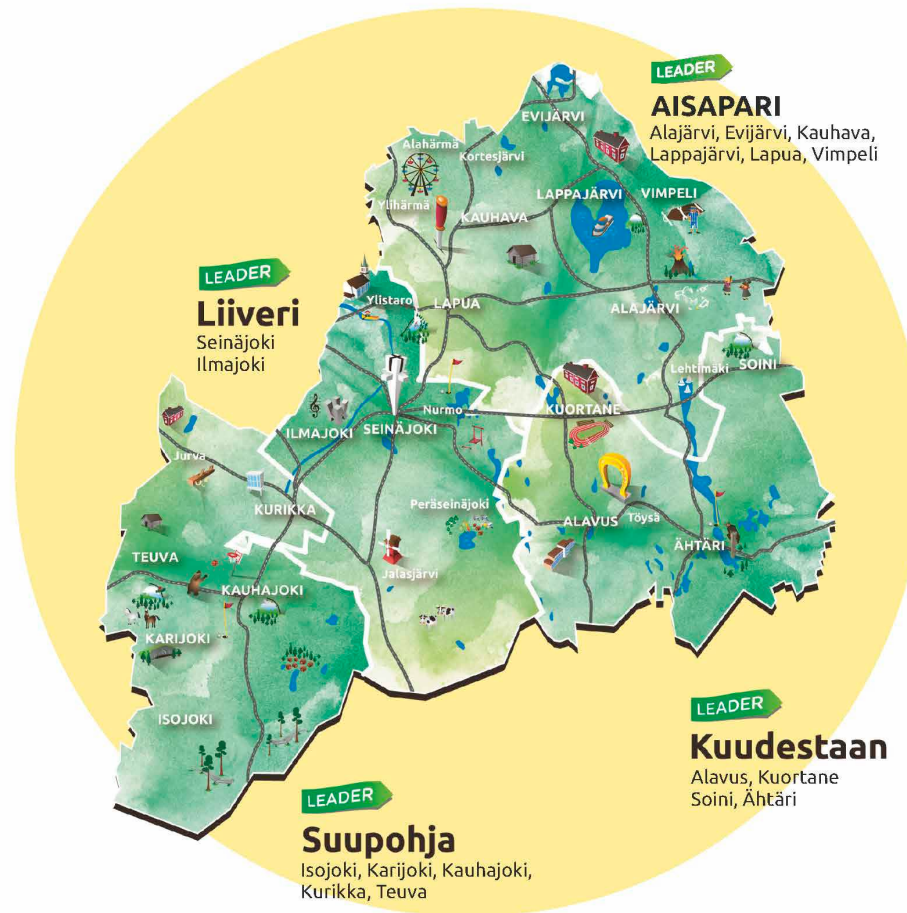
Tuija Takamäki
Leader
Suupohja
tuija.takamaki@
leadersuupohja.fi
p. 040 7055 801
Teknologiapuisto 1
61800 Kauhajoki
leadersuupohja.fi

Irma Kortesus
Leader Liiveri
irma.kortesus@
liiveri.net
p. 050 551 0797
Könnintie 27
60800 Ilmajoki
liiveri.net

Päivi Kultalahti
Leader Aisapari
paivi.kultalahti@
aisapari.net
p. 0400 239 359
Loppusuora 9
62200 Kauhava
aisapari.net

Jaana Sippola
Leader
Kuudesta
jaana.sippola@
kuudesta.net
p. 040 571 0184
Taitotie 1
63300 Alavus
kuudesta.net

Nyt tehdään kylien tulevaisuutta!

Kylille -hankkeen teemat:

Kansalaistaidot muuttuvassa maakunnassa

Kuntien merkitys pysyy vahvana, mutta niiden tehtävät muuttuvat. Teeman toimenpiteinä tiedotetaan uudistusten vaikutuksista asukkaiden ja yhteisöjen arkipäivään. Olemme mukana kuntien ja järjestöjen välisissä keskusteluissa ja toteutamme kylien tahto- ja tarvekartoituksia.

Digitaalisuus palveluissa ja viestinnässä

Teknisten laitteiden ja sähköisten palvelujen lisääntyminen ja kehittyminen vaatii kansalaisilta yhä enemmän tietoa, osaamista ja rohkeutta ottaa käyttöön uusia välineitä ja hyödyntää uusia palveluja asioimismahdollisuuksia. Järjestämme matalan kynnyksen digikahviloita, joissa toimimme digi-tulkkeina ja annamme opastusta digitaalisten välineiden ja palveluiden käyttöön. Tavoitteena on edistää digitaalisuuden hyödyntämistä arjessa.

Turvallisuus ja varautuminen

Kylien turvallisuutta edistetään toteuttamalla turvallisuus- ja varautumissuunnitelmia. Aihe on ajankohtainen, sillä viranomaiset hakevat yhä enemmän yhteistyötä vapaaehtoisten kanssa ja asukkaita kannustetaan omatoimiseen varautumiseen. Järjestetään Turvallisuus kuntoon kylillä -koulutuksia, joiden tavoitteena on antaa valmiuksia turvallisuustyöhön ja saada lisää vapaaehtoisia toimintaan mukaan.

Luonnon ja kulttuurin parhaat palat

Luonnon terveysvaikutukset on tutkimuksin todistettu, ja kulttuurilla on iso merkitys osallisuuden ja yhteisöllisyyden kasvattajina. Paikalliset nähtävyydet, tapahtumat ja luonto ovat merkittäviä tekijöitä maaseudun alueellisen veto-voiman lisäämisessä. Kehitetään uusi toimintamalli kohteiden, tapahtumien ja kylän nähtävyyksien esiin tuomiseen ja tiedottamiseen niin, että väki saadaan liikkumaan ja osallistumaan yli kuntarajojen.

Ihmisillä pitää olla oikeus ja mahdollisuus asua ja elää kylissä jatkossakin. Kylien on nyt aika herätä vaikuttamaan omaan hyvinvointiinsa ja palveluihinsa tuomalla esiin omia vahvuuksiaan ja tarpeitaan.

Kylille II

2018 - 2020

Vaikuttavuus:

Teeman toimenpiteiden avulla on edistetty alueen eri tahojen, kuten kuntien, yhdistysten, asukkaiden ja maakunnallisten toimijoiden välistä yhteistyötä ja kumppanuutta. Kun tunnetaan eri tahot ja toimijat, asukkaiden osallisuus lisääntyy, yhteistyö kasvaa ja palvelujen tuotanto tehostuu. Kylien välinen kumppanuus taas edesauttaa voimistamaan vaikutusmahdollisuuksia kunnan suuntaan sekä mahdollistaa laajempien asiakokonaisuuksien toteuttamista. Kumppanuuden ja vuorovaikutuksen avulla eri tahojen päällekkäiset toiminnot ja samanaikaiset tapahtumat saadaan pidettyä minimissään, joka taas edesauttaa kunkin tahon parempaa selviämistä vähenevien asukasmäärien kanssa.

Kumppanuuspöydät, järjestömarkkinat

Kansalaistaidot/kumppanuus		
Kylille II	Tavoite	Toteutunut
Tilaisuudet	16	119
Osallistujat	195	1 870

Kylille II

2018 - 2020

Vaikuttavuus:

Tässä teemassa ovat parhaat vaikutukset olleet osaamisen lisääntyminen ja oman alueen arvostuksen kasvu. Reittien rakentajat ja ylläpitäjät ovat saaneet käytännön opastusta ja ohjeistusta turvallisten reittien rakentamiseen ja digitointiin. Reittien markkinointi on lisääntynyt ja sitä myötä myös luonnossa liikkuminen kaikkine terveysvaikutuksineen. Samoin on lisätty paikallisten kulttuuritapahtumien koordinoitua, yhteistyötä ja markkinointia.

Opastetut löytöretket, reittisuunnittelijan tietoreppu, paikalliskulttuurin parhaat palat

Luonto ja kulttuuri		
Kylille II	Tavoite	Toteutunut
Tilaisuudet	26	39
Osallistujat	177	1 282

Kylille II

2018 - 2020

Vaikuttavuus:

Digitaidot ovat lisääntyneet ja erilaisia digitaalisia välineitä ja palveluita on otettu rohkeasti käyttöön. Digitaalinen osaaminen on helpottanut asiointia, yhteydenpitoa ja yhteisöllisyyttä, on tuonut palvelut lähelle, mahdollistanut sekä itsenäisen asioinnin että kotona asumisen pidempään. Digitaalisuuden jalkautuminen kylille edesauttoi myös kestävästä kehitystä ja energia-tehokkaiden ratkaisujen kehittämistä pitkien etäisyyksien maaseudulla

Digitaitoja lisättiin mm. seuraavissa aiheissa: tietokoneen, älypuhelimien ja tabletin käyttö, erilaiset ohjelmat ja sovellukset, kuvaaminen ja videointi, erilaiset viranomais- ja muut palvelut, pelikasvatus, virtuaalitodellisuus, tietoturvallisuus sekä erilaiset digitaaliset laitteet, kuten drone-, 3D-tulostin ja mobiililaitteet.

Seniorien digikahvilat

A stylized icon of a laptop with a green screen and a blue base, positioned above the table.

Digitaalisuus		
Kylille II	Tavoite	Toteutunut
Tilaisuuudet	45	159
Osallistujat	260	2 001

A stylized icon of a laptop with a green screen and a blue base, positioned below the table.

Kylille II

2018 - 2020

Vaikuttavuus:

Teeman projektiryhmän ansiosta vuoropuhelu viranomaisten ja yhdistyssektorin välillä lisääntyi. Kylille-hankevetäjien rooli kylien asiantuntijoina viranomais- ja vapaaehtoisverkostossa vahvistui mm. Vapepan paikallistoimikuntien toiminnan käynnistämisessä ja vakiinnuttamisessa.

Tilaisuuksien osallistajat saivat kokonaiskuvan siitä, miten viranomaiset toimivat ja mikä on vapaaehtoisten rooli häiriötilanteissa. Osallistajat osaavat huomioida arjessaan kodin turvallisuuteen liittyviä seikkoja sekä tiedostaa kotivaran tärkeyden.

Turvallisuus- ja varautumissuunnitelmat, Turvallisuus kuntoon kylillä - ja turvallisesti kotona -koulutukset

Kylille

Turvallisuus ja varautuminen		
Kylille II	Tavoite	Toteutunut
Tilaisuudet	40	70
Osallistajat	280	1 192

DIGITAALISUUS

3D-TULOSTUSKOULUTUS

MITÄ? 3D-tulostuksen perusteiden ja teknisten taitojen koulutus.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia 3D-tulostuksen perusteet ja tekniset taidot.

MITEN? Koulutus järjestetään kahden viikon kuluessa ja sisältää teoreettista ja käytännöllistä opetusta.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään koulutuskeskuksessa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

DIGITAALISUUS

DIGIKAHVILAT

MITÄ? Digitaalisten taitojen koulutus kahvipöydässä.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia digitaalisten taitojen perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kahvipöydässä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kahvipöydässä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

DIGITAALISUUS

DRONE KUVAKURSSI

MITÄ? Drone-kuvauksen perusteiden koulutus.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia drone-kuvauksen perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kahvipöydässä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kahvipöydässä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

DIGITAALISUUS

SENIOREIDEN DIGIKAHVILAT

MITÄ? Digitaalisten taitojen koulutus seniorien kahvipöydässä.

KENELLE? Kaikki seniorit, jotka haluavat oppia digitaalisten taitojen perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kahvipöydässä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kahvipöydässä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

DIGITAALISUUS

DIGIKLINIKKA

MITÄ? Digitaalisten taitojen koulutus klinikassa.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia digitaalisten taitojen perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään klinikassa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään klinikassa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

DIGITAALISUUS

KULTTUURIPYÖRÄILYREITTI MOBIILINA

MITÄ? Kulttuuripyöräilyreitit mobiililaitteilla.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia kulttuuripyöräilyreitit mobiililaitteilla.

MITEN? Koulutus järjestetään mobiililaitteilla.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään mobiililaitteilla.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

DIGITAALISUUS

KYLAELOKUVAFESTIVAALI

MITÄ? Kyläelokuvafestivaali.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia kyläelokuvafestivaalin perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kyläelokuvafestivaalissa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kyläelokuvafestivaalissa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

LUONTO LIIKUTTAA -TYÖRYHMÄ

MITÄ? Luonto liikuttaa -työryhmä.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia luonto liikuttaa -työryhmän perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään luonto liikuttaa -työryhmässä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään luonto liikuttaa -työryhmässä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

SILTAPYÖRÄILY

MITÄ? Silta-pyöräily.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia silta-pyöräily perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään silta-pyöräilyssä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään silta-pyöräilyssä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

PAIKALLISKULTTUURIN PARHAAT PALAT

MITÄ? Paikalliskulttuurin parhaat palat.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia paikalliskulttuurin perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään paikalliskulttuurin parhaissa palloissa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään paikalliskulttuurin parhaissa palloissa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

FRISBEEGOLFILTA

MITÄ? Frisbee-golf-illat.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia frisbee-golf-illat.

MITEN? Koulutus järjestetään frisbee-golf-illalla.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään frisbee-golf-illalla.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

YHTEISÖTAIDEETO

MITÄ? Yhteisötaideeto.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia yhteisötaideeton perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään yhteisötaideetossa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään yhteisötaideetossa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

LAHIRUOKARETKEILY

MITÄ? Lahiruokaretket.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia lahiruokaretkien perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään lahiruokaretkellä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään lahiruokaretkellä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

TURVALLISUUS

MITÄ? Turvallisuus.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia turvallisuuden perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään turvallisuudessa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään turvallisuudessa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

LUONTO LIIKUTTAA -TYÖRYHMÄ

MITÄ? Luonto liikuttaa -työryhmä.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia luonto liikuttaa -työryhmän perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään luonto liikuttaa -työryhmässä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään luonto liikuttaa -työryhmässä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

KULTTUURIKATTILA

MITÄ? Kulttuurikattila.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia kulttuurikattilan perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kulttuurikattilassa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kulttuurikattilassa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

LÖYTÖRETKI LUONTOON -ILTA

MITÄ? Löytöretki luontoon -ilta.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia löytöretki luontoon -illan perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään löytöretki luontoon -illalla.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään löytöretki luontoon -illalla.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

OPASTETUT LÖYTÖRETKET

MITÄ? Opastetut löytöretket.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia opastetujen löytöretkien perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään opastetujen löytöretkellä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään opastetujen löytöretkellä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

KULTTUURIPYÖRÄILY

MITÄ? Kulttuuripyöräily.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia kulttuuripyöräily perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kulttuuripyöräilyssä.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kulttuuripyöräilyssä.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

KYLAN PERINNETYÖPAJAT

MITÄ? Kyläperinnetyöpajat.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia kyläperinnetyöpajojen perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään kyläperinnetyöpajalla.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään kyläperinnetyöpajalla.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

LUONTOKULTTUURI

REITTIKOULUTUS

MITÄ? Reitinkoulutus.

KENELLE? Kaikki, jotka haluavat oppia reitinkoulutuksen perusteet.

MITEN? Koulutus järjestetään reitinkoulutuksessa.

PAIKKOPAIKKA? Koulutus järjestetään reitinkoulutuksessa.

YHTEYSTIETO? Koulutuksen järjestäjä: [nimi]. Yhteystietoa: [nimi].

Kylille

Kylille III 2020 - 2022

Osaava ja osallistava kylä

Osaaminen hyötykäyttöön ja kumppanuuksia yli kylärajojen

- Huomioidaan osa-aikakyläläiset ja monipaikkaiset
- Kylille hubeja ja Maker's space työtiloja
- Digikokeilut
- Yhdistyshautomot, kumppanuuspöydät jne.
- Monipuolinen varainhankinta, esim. yhteiskunnallisen yrittäjyyden keinoin
- Kohennetaan arjen digitaitoja ja parannetaan mahdollisuuksia hyödyntää digitaalisia palveluja, esim. digikahvilat, SeniorSurf-päivät
- Edistetään sekä pitkäjänteistä kyläsuunnittelua että pop-up-osallistumista kylän kehittämiseen
- Verkostoitumisen edistäminen
- Hyvät käytännöt maailmalta, esim. Smart villages -yhteistyö

Kylille

Kiertotaloutta kylille

Kokeiluja kestävän elämäntavan edistämiseksi

- Kannustetaan kyläyhteisöjä ja asukkaita kestäviin ratkaisuihin
- Herätetään kyläläisiä miettimään kulutusta ja omia valintojaan
- Järjestetään tempauksia kylillä ja hyötykäyttöasemilla, kumppaneina maakunnan jäteyritykset
- Esitellään ja kehitetään hyviä käytäntöjä kierrätyksestä ja tuunauksesta, esim. Mustasaaren Stormossen: Liikkuva hyötykäyttöasema,, tuunatut jätekeskukset, ympäristökasvatus, kierrätystempaukset ja kampanjat
- Kylien yhteiset kierrätyspisteet, vaihdanta, kirpparikierrokset ja yhteisten kylän kierrätystapahtumien aktivointi
- Lähiruokarenkaat, hävikkiruoka, ylimääräisen sadon jakaminen, kannustetaan ihmisiä käyttämään paikallisesti tuotettua ruokaa
- Kestohedelmäkassit ym. kertakäyttökulutuksen vähentäminen, ruuan valmistusta lähiraaka-ainesta valmisruokien sijaan
- Neuvontaa ja opastusta: pidetään kylätalot ja niiden varustus kunnossa – ja laaditaan käyttäjille ”kylätalon huoltokirja”

Kylille

Hyvinvoivat kylät

Eläviä kyliä ja onnellisia ihmisiä: yksilön hyvinvoinnista kasvaa yhteisön hyvinvointi

- Sparrataan tapahtumajärjestäjiä, kohtautetaan, madalletaan yhteistyön kynnystä.
- Tapahtumien linkittäminen, tiedotus, verkostoyhteistyö.
- Kannustetaan toimijoita järjestämään ja hyödyntämään haastetapahtumia esim. KyläGamesit.
- Toteutetaan tempauksia ja kampanjoita: kuntopiirikortit, liikuntavankkurit, luonto-, liikunta- ym. teemapäivät, perheliikuntapäivät, perinneleikit.
- Toteutetaan kylien hyvinvointipäiviä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa luentoineen, ohjelmineen ja testeineen, esim. Elämäntaidot esiin –bingolotto.
- Lähiluonto ja paikalliskulttuuri, yhteismarkkinointi, teemapäivät ja tempaukset (Avoimet kylät, Euroopan kulttuuriympäristöpäivät jne.).
- Aktivoidaan ja lisätään tietoisuutta puutarhoissa kasvavista myrkyllisistä kasveista (yht.työ Ely).

Kylille

Arjen turvaa kylille

Kokonaisturvallisuus on arjen pieniä tekoja ja omatoimista varautumista

- Kartoitetaan toimijoita: mitkä kaikki yhdistykset ja muut tahot toimivat kylien turvallisuuden hyväksi ja millä tavoin ne lisäävät kylissä asuvien ihmisten turvallisuuden kokemusta – tilannekuva.
- Kannustetaan kyliä laatimaan ja päivittämään turvallisuussuunnitelmia.
- Järjestetään infotilaisuuksia, erityisesti kylä- ja muut aktiivit. Myös kokoontumistilat ja niiden varustus. Yhteistyö Vapepa, pelastustoimi, kunnan edustajat.
- Turvallisuus kuntoon ja johtamistaidon koulutukset.
- Meidän turvallinen kylä- ja 72H-koulutukset.
Järjestään turvallisuutta ja omatoimista varautumista lisääviä tilaisuuksia ja tempauksia, joissa kohderyhminä ovat ikäihmisten lisäksi mm. lapsiperheet, nuoret ja aikuinen aktiiviväestö (Turvallisesti kotona, kyläturvallisuuspäivät ja -illat, turvallisuuskävelyt ym.).
- Osallistutaan SPEK:n kampanjoihin ja valtakunnallisiin teemapäiviin, päivä paloasemalla, nou hätä, osallistava turvallisuus erityisryhmille -hanke (OTE), puuhakirja, kodin turvallisuuslista.

Kylille

Leader Aisapari

- Alajärvi
- Evijärvi
- Kauhava
- Lappajärvi
- Lapua
- Vimpeli

Leader Liiveri

- Ilmajoki
- Jalasjärvi
- Seinäjoki

Leader Suupohja

- Isojoki
- Karijoki
- Kauhajoki
- Kurikka
- Teuva

Leader Kuudesta

- Alavus
- Kuortane
- Soini
- Ähtäri

Palveluksessasi:

Irma Kortesus

Leader Liiveri

irma.kortesus@liiveri.net
p. 050 551 0797
Könnintie 27 A
60800 Ilmajoki
www.liiveri.net

Päivi Kultalahti

Leader Aisapari

paivi.kultalahti@aisapari.net
p. 0400 239 359
Loppusuora 9
62200 Kauhava
www.aisapari.net

Tuija Takamäki

Leader Suupohja

tuija.takamaki@leadersuupohja.fi
p. 040 7055 801
Teknologiaapuisto 1
61800 Kauhajoki
ja Keskuspuistikko 14,
61300 Kurikka
www.leadersuupohja.fi

Jaana Sippola

Leader Kuudesta

jaana.sippola@kuudesta.net
p. 040 571 0184
Taitotie 1
63300 Alavus
www.kuudesta.net

www.kylille.net

Euroopan maaseudun
kehittämisen ministeriö
Euroopan investointipankki

Kylille

- valmennusta
- verkottamista
- viestintää

*"Ketterästi
kylillä"*

Kylille III

LEADER

LEADER

LEADER

LEADER

Aisapari Liiveri Kuudesta Suupohja

Ota yhteyttä, kun tarvitset...

Arjen turvaa kylille

Kartoitetaan mitkä yhdistykset ja muut tahot toimivat kylien turvallisuuden hyväksi ja millä tavoin ne lisäävät kylissä asuvien ihmisten turvallisuuden kokemusta – tilannekuva.

Kannustetaan kylä laatimaan ja päivittämään turvallisuussuunnitelmia.

Järjestetään infotilaisuuksia ja koulutuksia: meidän turvallinen kylä- ja 72h-koulutukset, kyläturvallisuussillat, turvallisuuskävelyt ja osallistutaan SPEK:n kampanjoihin ja valtakunnallisiin teemapäiviin.

Järjestään turvallisuutta ja omatoimista varautumista lisääviä tilaisuuksia ja tempauksia kaikille ikäryhmille.

Hyvinvoivat kylät

Toteutetaan hyvinvointipäiviä ohjelmineen ja testineen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Toteutetaan tempauksia, teemapäiviä ja kampanjoita, esim. kuntopiirikortit, liikuntavankkurit, luonto-, liikuntapäivät.

Lähiluonnon ja paikalliskulttuurin mahdollisuuksia hyödynnetään ja edistetään esim. teemapäivien ja yhteis-markkinoinnin avulla.

Kannustetaan toimijoita järjestämään ja hyödyntämään haastetapahtumia, esim. kylägamesit oman kylän tai naapurikylän kanssa.

Sparrataan tapahtumanjärjestäjiä, kohtautetaan ja madalletaan yhteistyön kynnystä.

Osaava ja osallistava kylä

Kyläläisten osaaminen hyötykäyttöön, huomioidaan myös osa-aikakyläläiset ja monipaikkaiset.

Kylille etätyötiloja, digikokeiluja ja yhdistyshuoneita.

Monipuolinen varainhankinta, esim. yhteiskunnallisen yrittäjyyden keinoin.

Edistetään sekä pitkäjänteistä kyläsuunnittelua että pop-up-osallistumista kylän kehittämiseen.

Verkostoitumista ja kumppanuuksia yli kylärajojen, haetaan hyviä käytäntöjä myös maailmalta esim. smart villages -yhteistyö.

Kiertotaloutta kylille

Kannustetaan kyläyhteisöjä ja kyläläisiä kestäviin ratkaisuihin infotilaisuuksien ja tapahtumien avulla.

Aktivoidaan kylä kierrätystapahtumien ja kirpputori-kierron järjestämiseen.

Kannustetaan kylä paikallisten tuotteiden ja lähiruuan käyttöön.

Tiedotetaan energian säästömahdollisuuksista niin kyläyhdistyksille kuin asukkaillekin.

Neuvotaan kylä pitämään kylätalot kunnossa kestävästi – ”kylätalon huoltokirja”.

- apua kyläsuunnitteluun
- neuvontaa hankkeen suunnittelussa ja rahoituksessa
- vinkkejä nuorten saamiseksi mukaan toimintaan
- opastusta digitaitoihin
- neuvoja tapahtumien suunnitteluun
- apua markkinointiin ja tiedotukseen
- vinkkejä kylätalon käytön monipuolistamiseen
- neuvoa luontoreittien rakentamiseen
- apua lähipalvelujen ideointiin
- neuvoja turvallisuuteen ja varautumiseen
- opastusta kierrätykseen ja lähiruuan hyödyntämiseen
- ideointia monipaikkaisuuteen ja paluumuuttoon
- aktivointia kansainvälistymiseen

Kiitos !

Ihmisten kokoisille ideoille!

maaseuturahasto